A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (ötödik tanács)

2021. június 17.*

„Fellebbezés – Európai Szociális Alap (ESZA) – Európai Regionális Fejlesztési Alap (ERFA) – A Cseh Köztársaságban operatív programokhoz nyújtott támogatások részleges visszavonása – 2004/18/EK irányelv – A 16. cikk b) pontja – Különleges kizárás – Műsorterjesztésre szánt programanyagokra vonatkozó, szolgáltatásnyújtásra irányuló közbeszerzési szerződések”

A C-862/19. P. sz. ügyben,

a **Cseh Köztársaság** (képviselik: M. Smolek, O. Serdula, J. Vláčil és I. Gavrilová, meghatalmazotti minőségben)

fellebbezőnek

az Európai Unió Bírósága alapokmányának 56. cikke alapján 2019. november 26-án benyújtott fellebbezése tárgyában,

a többi fél az eljárásban:

az **Európai Bizottság** (képviselik: P. Ondrůšek és P. Arenas, meghatalmazotti minőségben)

alperes az elsőfokú eljárásban,

a **Lengyel Köztársaság**

beavatkozó fél az elsőfokú eljárásban,

A BÍRÓSÁG (ötödik tanács),

tagjai: E. Regan tanácselnök, M. Ilešič, Juhász E. (előadó), C. Lycourgos és I. Jarukaitis bírák,

főtanácsnok: M. Campos Sánchez-Bordona,

hivatalvezető: A. Calot Escobar,

tekintettel az írásbeli szakaszra,

a főtanácsnok indítványának a 2020. október 29-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

* Az eljárás nyelve: cseh.

Ítéletet

1 Fellebbezésével a Cseh Köztársaság az Európai Unió Törvényszéke 2019. szeptember 12-i Cseh Köztársaság kontra Bizottság ügyben 2019. szeptember 12-én hozott ítéletének (T-629/17, nem tették közzé, a továbbiakban: megtámadott ítélet, EU:T:2019:596) hatályon kívül helyezését kéri, amely ítéletben a Törvényszék elutasította az Európai Szociális Alapból a Cseh Köztársaság „Konvergencia” és „Regionális versenyképesség és foglalkoztatás” célkitűzései keretében az „Oktatás a Versenyképességért” operatív programra nyújtott támogatásnak, az Európai Regionális Fejlesztési Alapból a Cseh Köztársaság „Konvergencia” célkitűzése keretében az „Innovációs kutatás és fejlesztés” operatív programra nyújtott támogatásnak, valamint a Cseh Köztársaság „Konvergencia” és „Regionális versenyképesség és foglalkoztatás” célkitűzése keretében a „Műszaki segítségnyújtás” operatív programra nyújtott támogatásnak a részleges visszavonásáról szóló, 2017. július 6-i C(2017) 4682 final bizottsági végrehajtási határozat (a továbbiakban: vitatott határozat) megsemmisítése iránt benyújtott keresetet.

A jogi háttér

A 92/50/EGK irányelv

2 Az építési beruházásra, az árubeszerzésre és a szolgáltatásnyújtásra irányuló közbeszerzési szerződések odaítélési eljárásainak összehangolásáról szóló, 2004. március 31-i 2004/18/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2004. L 134., 114. o.; magyar nyelvű különkiadás 6. fejezet, 7. kötet, 132. o.; helyesbítés: HL 2014. L 339.,14. o.) által hatályon kívül helyezett, a szolgáltatásnyújtásra irányuló közbeszerzési szerződések odaítélési eljárásainak összehangolásáról szóló, 1992. június 18-i 92/50/EGK tanácsi irányelv (HL 1992. L 209., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 6. fejezet, 1. kötet, 322. o.) 1. cikke a) pontjának iv) alpontja szerint:

„Ennek az irányelvnek az alkalmazásában:

a) szolgáltatásnyújtásra irányuló közbeszerzési szerződés: egy szolgáltató és egy ajánlatkérő közötti visszterhes írásbeli szerződés a következők kivételével:

[…]

iv) műsorszolgáltatók által programanyagok megvételére, fejlesztésére, gyártására vagy közös gyártására vonatkozó szerződés és közvetítési időre vonatkozó szerződés”.

A 2004/18 irányelv

3 A közbeszerzésről és a 2004/18 irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2014. február 26-i 2014/24/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2014. L 94., 65. o.; helyesbítések: HL 2015. L 275., 68. o.; HL 2020. L 211., 22. o.) által hatályon kívül helyezett 2004/18 irányelv (25) preambulumbekezdése, amely azonban a jelen ügyben *ratione temporis* alkalmazandó, a következőket mondta ki:

„A műsorterjesztés terén egyes audiovizuális szolgáltatások nyújtására irányuló közbeszerzési szerződések odaítélése során lehetőséget kell biztosítani olyan kulturális és társadalmi jelentőségű szempontok figyelembevételére, amelyek miatt helytelen lenne a közbeszerzési szabályok alkalmazása. Ezért kivételt kell megállapítani azokra a szolgáltatásnyújtásra irányuló

közbeszerzési szerződésekre vonatkozóan, amelyek felhasználásra kész programanyagok megvételére, fejlesztésére, gyártására vagy közös gyártására, illetve egyéb előkészítő szolgáltatásokra, mint pl. a programanyag gyártásához szükséges forgatókönyvre vagy előadóművészi előadásra, vagy pedig a közvetítési időre vonatkoznak. Ez a kizárás azonban nem alkalmazandó az ilyen programanyagok gyártásához, közös gyártásához és terjesztéséhez szükséges műszaki berendezéssel való ellátásra. A műsorterjesztést bármilyen elektronikus hálózat igénybevételével történő továbbításként és elosztásként kell meghatározni.”

4 A 2004/18 irányelv 16. cikkének b) pontja értelmében:

„Ez az irányelv nem alkalmazható azokra a szolgáltatásnyújtásra irányuló közbeszerzési szerződésekre, amelyek tárgya:

[…]

b) műsorközvetítők általi terjesztésre szánt programanyagok megvétele, fejlesztése, gyártása vagy közös gyártása, illetve a közvetítési idő”.

A 2014/24 irányelv

5 A 2014/24 irányelv 10. cikkének b) pontja ekként rendelkezik:

„Ez az irányelv nem alkalmazandó azokra a szolgáltatásnyújtásra irányuló közbeszerzési szerződésekre, amelyek tárgya:

[…]

b) olyan audiovizuális médiaszolgáltatások vagy rádiós médiaszolgáltatások céljára szánt programanyagok vétele, fejlesztése, előállítása vagy közös előállítása, amelyeket audiovizuális vagy rádiós médiaszolgáltató ítél oda, illetve közvetítési időre vagy programszolgáltatásra vonatkozó szerződések, amelyeket audiovizuális vagy rádiós médiaszolgáltatók [helyesen: médiaszolgáltatóknak] ítélnek oda; […]”

A jogvita előzményei és a vitatott határozat

6 A jogvita előzményeit a megtámadott ítélet 1–6. pontja tartalmazza. A jelen eljárás szempontjából ezek a következőképpen foglalhatók össze.

7 Az Európai Bizottság a 2007. október 12-i C(2007) 5113, 2007. december 27-i C(2007) 6920 és 2008. szeptember 25-i C(2008) 5344 határozatával elfogadta a Cseh Köztársaság által az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra és a Kohéziós Alapra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról és az 1260/1999/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2006. július 11-i tanácsi rendelet (HL 2006. L 210., 25. o.; helyesbítések: HL 2006. L 239., 248. o.; HL 2007. L 145., 38. o.; HL 2007. L 164., 36. o.; HL 2008. L 301., 40. o.) 32. cikke alapján javasolt „Oktatás a Versenyképességért”, „Innovációs kutatás és fejlesztés”, illetve „Műszaki segítségnyújtás” operatív programokat.

8 2014. április 14. és 16. között többek között az említett operatív programok keretében a Bizottság ellenőrzést végzett azon műsorszolgáltatásokra irányuló közbeszerzési szerződésekre vonatkozóan, amelyeket a Cseh Köztársaság az Európai Regionális Fejlesztési Alap (ERFA) és az Európai Szociális Alap (ESZA) révén társfinanszírozott. Az ellenőrzési jelentésben a Bizottság megállapította, hogy e közbeszerzési szerződések közül négyet közvetlenül, hirdetmény közzététele nélkül ítéltek oda. A Bizottság szerint azonban az ilyen közvetlen odaítélés elfogadhatatlan, mivel az említett szerződésekre nem vonatkozhat a 2004/18 irányelv 16. cikkének b) pontjában a „műsorközvetítők általi terjesztésre szánt programanyagok megvétele, fejlesztése, gyártása vagy közös gyártása” tekintetében előírt kizárás (a továbbiakban: vitatott kizárás). Közelebbről, a szóban forgó négy szerződést a regionális fejlesztési minisztérium és az oktatás-, ifjúság- és sportügyi minisztérium ítélte oda, jóllehet a Bizottság szerint e kizárás csak azokra az ajánlatkérő szervekre vonatkozik, amelyek műsorközvetítőnek minősülnek.

9 A Bizottság által 2016. június 17-én indított pénzügyi korrekcióra irányuló eljárást követően, amelyben a Cseh Köztársaság arra hivatkozott, hogy a vitatott kizárás nemcsak a műsorközvetítőkre, hanem valamennyi ajánlatkérőre vonatkozik, a Bizottság elfogadta a vitatott határozatot, az ESZA-ból a Cseh Köztársaság „Konvergencia” és „Regionális versenyképesség és foglalkoztatás” célkitűzései keretében az „Oktatás a Versenyképességért” operatív programra nyújtott támogatásnak, az ERFA-ból a Cseh Köztársaság „Konvergencia” célkitűzése keretében az „Innovációs kutatás és fejlesztés” operatív programra nyújtott támogatásnak, valamint a Cseh Köztársaság „Konvergencia” és „Regionális versenyképesség és foglalkoztatás” célkitűzése keretében a „Műszaki segítségnyújtás” operatív programra nyújtott támogatásnak a részleges visszavonásáról. A vitatott határozatban a Bizottság pénzügyi korrekciókat fogadott el a Cseh Köztársaság tekintetében.

A Törvényszék előtti eljárás és a megtámadott ítélet

10 A Törvényszék Hivatalához 2017. szeptember 18-án benyújtott keresetlevelével a Cseh Köztársaság keresetet indított a vitatott határozat megsemmisítése iránt. A Bizottság azt kérte, hogy a Törvényszék utasítsa el a keresetet mint megalapozatlant. A Lengyel Köztársaság a Cseh Köztársaság kérelmeinek támogatása érdekében beavatkozott a Törvényszék előtti eljárásba.

11 Az elsőfokú eljárásban előterjesztett keresetének alátámasztására a Cseh Köztársaság egyetlen, az 1083/2006 rendelet 99. cikke (1) bekezdése a) pontjának a 2004/18 irányelv 16. cikke b) pontjával összefüggésben értelmezett rendelkezésének megsértésére alapított jogalapot terjesztett elő. A Cseh Köztársaság különösen azzal érvelt, hogy a szóban forgó közbeszerzési szerződések közvetlen odaítélése összhangban volt a 2004/18 irányelv 16. cikkének b) pontjával, és ezért a Bizottság által elfogadott pénzügyi korrekciók nem voltak indokoltak. A Törvényszék a megtámadott ítéletben elutasította ezt az egyetlen jogalapot, következésképpen elutasította a e tagállam által benyújtott keresetet.

A felek kérelmei a Bíróság előtt

12 A Cseh Köztársaság azt kéri, hogy a Bíróság:

– helyezze hatályon kívül a megtámadott ítéletet;

– semmisítse meg a vitatott határozatot, és

– kötelezze a Bizottságot az eljárás költségeinek viselésére.

13 A Bizottság azt kéri, hogy a Bíróság:

– utasítsa el a fellebbezést, és

– a Cseh Köztársaságot kötelezze a költségek viselésére.

A fellebbezésről

A felek érvei

14 Fellebbezésében a Cseh Köztársaság egyetlen, a 2004/18 irányelv 16. cikke b) pontjának megsértésére alapított jogalapra hivatkozik. Ez a jogalap annak bizonyítására irányul, hogy az e rendelkezés szerinti, vitatott kizárás alkalmazása nem korlátozódik a műsorközvetítők által ajánlatkérői minőségükben kötött, szolgáltatásnyújtásra irányuló közbeszerzési szerződésekre.

15 A Cseh Köztársaság egyetlen jogalapja négy érvcsoportot tartalmaz, amelyek e rendelkezés keletkezésére, illetőleg annak szó szerinti, teleologikus és rendszertani értelmezésére vonatkoznak.

16 A 2004/18 irányelv 16. cikke b) pontjának keletkezésével kapcsolatos érvcsoportjában először is azt állítja, hogy míg a Bizottság 1990. december 13-i, a szolgáltatásnyújtásra irányuló közbeszerzési szerződések odaítélési eljárásainak összehangolásáról szóló irányelvre irányuló javaslata (COM(1990) 372 végleges) amely a 92/50 irányelv elfogadásához vezetett, a műsorközvetítők általi programanyagok megvételére vonatkozó kizárásra korlátozódott, a jogalkotási folyamat kiterjesztette e kizárás hatályát a programanyagok műsorközvetítők általi fejlesztésére, gyártására vagy közös gyártásra is. Márpedig ilyen esetekben a műsorközvetítő a programanyagok fejlesztésére, gyártására vagy közös gyártására irányuló szolgáltatást nyújtó szolgáltató. Következésképpen a 92/50 irányelv 1. cikke a) pontjának iv. alpontja olyan közbeszerzési szerződésekre is alkalmazandó, amelyekben a műsorközvetítő nem az ajánlatkérő, hanem annak szerződéses partnere.

17 A Cseh Köztársaság ezután arra hivatkozik, hogy a 2004/18 irányelv elfogadásához vezető jogalkotási folyamat – amely az árubeszerzésre, a szolgáltatásnyújtásra és az építési beruházásra irányuló közbeszerzési szerződések odaítélési eljárásainak összehangolásáról szóló, 2000. július 11-i európai parlamenti és tanácsi irányelvre irányuló javaslat (COM(2000) 275 végleges) Bizottság általi előterjesztésével kezdődött – bizonyítja, hogy az uniós jogalkotó a vitatott kizárás meghatározásakor bevezette a „terjesztésre szánt programanyagok” fogalmát. Így a hangsúly a szerződés tárgyára és felhasználására, nem pedig arra a személyre helyeződött, aki az említett szerződés keretében ajánlatkérői feladatot lát el.

18 Végül a Cseh Köztársaság azt állítja, hogy a Bizottság a közbeszerzési szerződések odaítéléséről szóló, 2011. december 20-i európai parlamenti és tanácsi irányelvre irányuló javaslatában (COM(2011) 896 végleges), amely a 2014/24 irányelv elfogadásához vezetett, azt javasolta, hogy a vitatott kizárást azon ajánlatkérőkre korlátozzák, amelyek műsorközvetítők. E tagállam szerint a Bizottság e tekintetben ismét hibázott, mivel az uniós jogalkotó által elfogadott 2014/24 irányelv 10. cikkének b) pontja a Bizottság által javasoltnál szélesebb körű kizárást ír elő, és ez a kizárás

nem kapcsolódik az ajánlatkérői feladatot ellátó személyhez. A Cseh Köztársaság azt állítja továbbá, hogy a Törvényszék a megtámadott ítélet 73. pontjában tévesen értelmezte a 2014/24 irányelv 10. cikkének b) pontját.

19 A Cseh Köztársaság ebből azt a következtetést vonja le, hogy a 2004/18 irányelv 16. cikkének b) pontjában foglalt, közel harminc éve hatályos kizárás soha nem korlátozódott kizárólag az ajánlatkérőként eljáró műsorközvetítők által kötött közbeszerzési szerződésekre. E tagállam szerint tehát a 16. cikk b) pontjának a Törvényszék által a megtámadott ítéletben elfogadott értelmezése ellentétes azzal, ami az ezen irányelv elfogadásához vezető jogalkotási folyamatból és az e területre vonatkozó egyéb jogalkotási folyamatokból, valamint az uniós jogalkotónak az említett folyamatok keretében kifejezett szándékából következik.

20 A 2004/18 irányelv 16. cikke b) pontjának szó szerinti értelmezésére vonatkozó érvcsoporttal a Cseh Köztársaság azt állítja, hogy a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot, amikor nem fogadta el, hogy e rendelkezés hatálya nem korlátozódik az ajánlatkérőként eljáró műsorközvetítők által kötött közbeszerzési szerződésekre.

21 Egyrészt, miközben emlékeztet arra, hogy a megtámadott ítélet 41. pontja kimondta, hogy a „műsorközvetítők általi” kifejezés vonatkozhat mind az ajánlatkérőre, mind a szerződés tárgyára és a műsorszolgáltatásra, e tagállam azt rója fel a Törvényszéknek, hogy ezen ítélet 55. és 56. pontjában úgy ítélte meg, hogy a „műsorközvetítő” és a „műsorterjesztésére szánt programanyagok” kifejezések között csak a német nyelvi változatban van kapcsolat, a többi nyelvi változat nem egyértelmű, és hogy egyetlen nyelvi változat nem szolgálhat alapul a kérdéses rendelkezés értelmezéséhez. E tagállam szerint azonban más változatok, nevezetesen a cseh, görög, angol, francia, horvát, litván, magyar, holland, lengyel, lengyel, román, francia, litván, magyar és szlovák nyelvű változatok is megerősítik e kapcsolat meglétét.

22 Másrészt, még ha a 2004/18 irányelv 16. cikkének b) pontjában szereplő „műsorközvetítők általi” kifejezés valóban kapcsolódna is a „programanyagok megvétele, fejlesztése, gyártása vagy közös gyártása” kifejezéshez, a vitatott kizárás nem korlátozódik az ajánlatkérőként eljáró műsorközvetítők által kötött közbeszerzési szerződésekre. Ez a rendelkezés ugyanis nem említi kifejezetten, hogy a műsorközvetítőnek az érintett közbeszerzési szerződés ajánlatkérőjének kell lennie. Ha azonban egy műsorközvetítő programanyagokat fejleszt, gyárt vagy közösen gyárt, és így nyújtja a szolgáltatást, a Cseh Köztársaság szerint nem lehet a közbeszerzési szerződés ajánlatkérője. Következésképpen a Cseh Köztársaság azt állítja, hogy a Törvényszék tévedett, amikor a megtámadott ítélet 64. pontjában elutasította az e pontban hivatkozott érvelését.

23 A 2004/18 irányelv 16. cikke b) pontjának teleologikus értelmezésével kapcsolatos érvcsoportjában a Cseh Köztársaság először is azt állítja, hogy a Törvényszék a megtámadott ítélet 57. pontjában tévesen állapította meg, hogy a 2004/18 irányelv (25) preambulumbekezdése nem támasztja alá azt az érvelését, hogy a vitatott kizárás csak a műsorközvetítők általi terjesztésre szánt programanyagokra vonatkozó közbeszerzési szerződésekre vonatkozik, függetlenül az ajánlatkérőtől. Ez a tagállam hangsúlyozza, hogy ez a preambulumbekezdés a vitatott kizárás hatályát nem az ajánlatkérő személye, hanem a szerződés tárgya, tekintetében korlátozza, és úgy véli, hogy ennek megállapítása azért szükséges, mert a műsorközvetítők nem szerepelnek ebben a preambulumbekezdésben.

24 Másodszor, a Cseh Köztársaság szerint a Törvényszék a megtámadott ítélet 49. pontjában tévesen állapította meg, hogy a 2004/18 irányelv 16. cikkének b) pontjában szereplő „terjesztésre szánt” kifejezés beillesztése az uniós jogalkotó azon szándékának felel meg, hogy „kifejezetten

hivatkozzon a műsorközvetítők által odaítélt, szolgáltatásnyújtásra irányuló közbeszerzési szerződésekre, amelyek bármely elektronikus hírközlő hálózaton – beleértve az internetet is – való terjesztésre szánt programanyagokra vonatkoznak". Arra hivatkozik, hogy e rendelkezés még a „terjesztésre szánt" kifejezés hozzáadása nélkül sem hagy kétséget afelől, hogy a programanyagok bármely elektronikus hálózaton keresztül közvetíthetők, és úgy véli, hogy a Törvényszék tévesen állapította meg, hogy ez a következtetés összhangban van a 2004/18 irányelv (25) preambulumbekezdésének utolsó mondatával, amely szerint „[a] műsorterjesztést bármilyen elektronikus hálózat igénybevételével történő továbbításként és elosztásként kell meghatározni."

25 Harmadszor, a Cseh Köztársaság úgy véli, hogy a Törvényszék tévesen következtetett a szóban forgó kizárás céljára a 2007. december 13-i Bayerischer Rundfunk és társai ítéletből (C-337/06, EU:C:2007:786). Egyrészt ugyanis az ezen ítélet alapjául szolgáló ügy, amint az a 2., 23. és 29. pontjából kitűnik, arra a kérdésre vonatkozott, hogy a német közszolgálati műsorközvetítők – tekintettel finanszírozásuk módjára – a 2004/18 irányelv értelmében vett ajánlatkérőnek minősülnek-e, és hogy a programanyagokra vonatkozó kizárás kiterjed-e a takarítási szolgáltatásokra is. Ez a tagállam úgy érvel, hogy az említett ítélet 62. pontjában szereplő megfontolások, amelyek szerint a vitatott kizárás a közszolgálati műsorközvetítők tulajdonképpeni feladatát érintő szolgáltatásokkal kapcsolatos közbeszerzési szerződésekre vonatkozik, logikusan következnek abból a tényből, hogy a Bíróság megkülönböztette a takarítási munkát a programanyagok készítésétől, és hogy a Bíróság a közszolgálati minőség kifejezésre anélkül hivatkozott, hogy új feltételt kívánt volna teremteni e kizárás alkalmazására.

26 Másrészt a Cseh Köztársaság azt állítja, hogy a Törvényszék által a megtámadott ítélet 38. és 39. pontjában adott magyarázatokat – amelyek szerint a vitatott kizárás a közszolgálati műsorközvetítők közszolgálati feladatán alapul, és az ilyen közszolgálati feladatot el nem látó ajánlatkérők nem tartoznak e kizárás hatálya alá – nem támasztja alá a 2007. december 13-i Bayerischer Rundfunk és társai ítélet (C-337/06, EU:C:2007:786), még akkor sem, ha ezen ítélet megállapításait kell alapul venni. Ebből ugyanis nem következik, hogy a közszolgálati műsorközvetítők közszolgálati feladatát, amely a vitatott kizárást indokolja, csak akkor kell védelemben részesíteni, ha a műsorközvetítő az ajánlatkérő. A vitatott kizárás tehát egy olyan műsorközvetítő ügyletére is vonatkozna, amely programanyagok szolgáltatójaként jár el anélkül, hogy ezen ügyletben ajánlatkérő lenne.

27 A 2004/18 irányelv 16. cikke b) pontjának rendszertani értelmezésével kapcsolatos érvcsoportjában a Cseh Köztársaság azt állítja, hogy e rendelkezés Törvényszék általi téves értelmezését alátámasztja az a tény, hogy az említett rendelkezés egy másik kizárást is tartalmaz a közvetítési időre vonatkozó szerződések tekintetében. Az ilyen szerződések esetében azonban egyáltalán nem lehet kétséges, hogy a műsorközvetítőnek nem az ajánlatkérő jogállásával, hanem a jellegzetes szolgáltatás, azaz a saját közvetítési idő nyújtója jogállásával kell rendelkeznie. E tagállam hangsúlyozza, hogy ezt a tényt a Törvényszék nem vitatja, és e tekintetben a megtámadott ítélet 61. pontjára utal.

28 A Bizottság szerint a Cseh Köztársaság által a fellebbezésében előadott érveket teljes egészében el kell utasítani, és a fellebbezést el kell utasítani.

A Bíróság álláspontja

29 A 2004/18 irányelv 16. cikke b) pontjának szó szerinti értelmezésével kapcsolatos érvcsoporttal, amelyeket elsőként kell megvizsgálni, a Cseh Köztársaság azt állítja, hogy a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot, amikor nem fogadta el, hogy e rendelkezés szövege nem korlátozza a vitatott kizárást az ajánlatkérőként eljáró műsorközvetítők által kötött közbeszerzési szerződésekre.

30 Ami először is a jelen ítélet 21. pontjában előadott érveket illeti, meg kell jegyezni, hogy még ha a 2004/18 irányelv 16. cikke b) pontjának a Cseh Köztársaság által hivatkozott egyes nyelvi változatai alkalmasak is arra, hogy alátámasszák az említett rendelkezésnek az általa javasolt szó szerinti értelmezését, ez a tagállam nem bizonyítja, hogy e rendelkezés nyelvi változatai között nincsenek eltérések, és nem cáfolja a megtámadott ítélet 41. pontjában foglalt azon megállapítást, hogy a „műsorközvetítők általi" kifejezés egyaránt vonatkozhat „programanyagok megvétel[ére], fejlesztés[ére], gyártás[ára] vagy közös gyártás[ára]" és a „műsorközvetítés[re]".

31 Hasonlóképpen úgy tűnik, hogy a „terjesztésre szánt" kifejezésnek az uniós jogalkotó által a 2004/18 irányelv 16. cikke b) pontjának szövegébe történő beillesztése, amely nyelvtani kétértelműség forrása, e rendelkezés eltérő nyelvi változatait eredményezte. A Cseh Köztársaság által e tekintetben felhozott érvek egyike sem vonja kétségbe azt a tényt, hogy e kifejezés használata nem tette nyelvtanilag egyértelművé a 2004/18 irányelv 16. cikkének b) pontja nyelvi változatainak többségét, amint azt a Törvényszék a megtámadott ítélet 41. és 52–54. pontjában megállapította.

32 Ezenfelül, amint arra a főtanácsnok indítványának 77–79. pontjában rámutatott, ez a kifejezés nem szerepel az említett rendelkezés bolgár és szlovén változatában, és e kifejezés kihagyása kiemeli az említett rendelkezés változatai közötti különbségeket.

33 A Törvényszék tehát a megtámadott ítélet 55. pontjában helyesen emlékeztetett arra, hogy az uniós jog rendelkezéseit egységesen kell értelmezni és alkalmazni az Unió valamennyi nyelvén készült változat figyelembevételével (2018. június 6-i Tarragó da Silveira ítélet, C-250/17, EU:C:2018:398, 20. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat), és hogy a különböző nyelvi változatok közötti eltérések esetén az uniós jog valamely rendelkezését azon jogszabály általános rendszerének és céljának fényében kell értelmezni, amelynek részét képezi (lásd ebben az értelemben: 2016. július 7-i Ambisig ítélet, C-46/15, EU:C:2016:530, 48. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

34 E körülmények között nem róható fel a Törvényszéknek, hogy a megtámadott ítélet 41. pontjában megállapította, hogy e rendelkezés értelmezéséhez figyelembe kell venni az e rendelkezés részét képező szabályozás által követett célokat és azok összefüggéseit, sem pedig az, hogy a megtámadott ítélet 56. pontjában arra a következtetésre jutott, hogy a szóban forgó rendelkezés különböző nyelvi változatainak kétértelműségére tekintettel a Cseh Köztársaság által e rendelkezés szövegére alapított érveket megalapozatlanként el kell utasítani.

35 Másrészt ugyanezen okokból meg kell jegyezni, hogy a Cseh Köztársaságnak a jelen ítélet 22. pontjában említett érvelése, amennyiben az a 2004/18 irányelv 16. cikke b) pontja szövegének egyik lehetséges értelmezésén alapul, önmagában nem alkalmas arra, hogy megkérdőjelezze a Törvényszék által a megtámadott ítélet 64. pontjában tett megállapításokat, amelyek alapján a Törvényszék elvetette e rendelkezés e tagállam által javasolt értelmezését.

36 Mindenesetre az a lehetőség, hogy a műsorközvetítők szolgáltató szerepet látnak el, egyáltalán nem befolyásolja azt a kérdést, hogy a vitatott kizárás az ajánlatkérők tekintetében csak a műsorközvetítőkre vonatkozik-e.

37 Másodszor, meg kell vizsgálni a Cseh Köztársaságnak a 2004/18 irányelv 16. cikke b) pontjának keletkezésével kapcsolatos érvcsoportját.

38 Ami a jelen ítélet 16. pontjában említett érvet illeti, a Cseh Köztársaság nem vitatja, hogy a 92/50 irányelv elfogadásához vezető eredeti bizottsági javaslat, mivel az a programanyagok műsorközvetítők általi megvételére vonatkozó kizárást irányzott elő, úgy rendelkezett, hogy ez a kizárás kizárólag azokra a közbeszerzésekre korlátozódjon, amelyek ajánlatkérője műsorközvetítő.

39 Amint azonban a Bizottság helyesen rámutat, az említett jogalkotási eljárás során a Bizottság eredeti javaslatának módosítása érdekében tett módosítások, amelyekre ez a tagállam hivatkozik, pontosították és kiegészítették a vitatott kizárás hatálya alá tartozó szolgáltatások típusait. E kizárás tárgyi hatályának ilyen módosításából azonban nem lehet arra következtetni, hogy ezek a módosítások kiterjesztették az e kizárásra jogosult gazdálkodó egységek körét.

40 Ami a jelen ítélet 17. pontjában említett, a 2004/18 irányelv elfogadásához vezető jogalkotási folyamatra vonatkozó érvelést illeti, meg kell jegyezni, hogy a vitatott kizárás meghatározásának módosítására nem azért került sor, hogy a szerződés tárgyára vonatkozó kritériumot hangsúlyozzák az ajánlatkérő személyére vonatkozó kritérium rovására. Az uniós jogalkotó ugyanis a „terjesztésre szánt” szavak beillesztését e kizárás szövegébe a technológiai fejlődéshez, nevezetesen az interneten keresztüli továbbítás terjedéséhez való alkalmazkodás szükségességével indokolta, amint azt többek között a 2004/18 irányelv (25) preambulumbekezdésének utolsó mondata is bizonyítja.

41 Ezzel kapcsolatban emlékeztetni kell arra, hogy az Európai Parlament 2003. június 19-i, az árubeszerzésre, szolgáltatásnyújtásra és építési beruházásra irányuló közbeszerzési szerződések odaítélési eljárásainak összehangolásáról szóló európai parlamenti és tanácsi irányelv elfogadására vonatkozó közös tanácsi álláspontról szóló, második olvasatra vonatkozó ajánlásában (A5-0242/2003 végleges) a 2004/18 irányelv 16. cikkének b) pontjába a „terjesztésre szánt” kifejezés beillesztésére történt hivatkozás. Ez a dokumentum a 24. és 25. oldalon, a 25. módosítással kapcsolatban, a következőképpen ismerteti e beillesztés „[i]ndokolását”: „[a] programanyagok műsorközvetítők általi megvétele, fejlesztése, gyártása vagy közös gyártása, valamint a közvetítési időre vonatkozó szerződések alkotói és szerkesztői okokból már jelenleg is ki vannak zárva az irányelv hatálya alól. A jelen módosítás célja annak tisztázása, hogy ez a kizárás ugyanezen okokból a műsorközvetítők internetes tevékenységére is vonatkozik.”

42 Hasonlóképpen, erre a beillesztésre utalt a Bizottság véleménye az Európai Parlamentnek a Tanács 2003. augusztus 14-i közös álláspontjára vonatkozó módosításairól (COM(2003) 503 végleges). Ez a dokumentum a 4. oldalán a 25. módosítással kapcsolatban kifejti, hogy „az indokolása szerint a módosítás a 16. cikk b) pontját módosítja annak egyértelművé tétele érdekében, hogy a kizárást az internetes műsorközvetítőkre is alkalmazni kell”.

43 Következésképpen a Törvényszék a megtámadott ítélet 49. pontjában helyesen állapította meg, hogy a 2004/18 irányelv 16. cikke b) pontjának a „terjesztésre szánt” kifejezéssel történő kiegészítésében nem az a szándék tükröződik, hogy a vitatott kizárás hatályát kiterjesszék a bármely ajánlatkérő által a műsorközvetítők által terjesztésre szánt programanyagok tekintetében odaítélt szerződésekre.

44 Harmadszor, a 2004/18 irányelv 16. cikke b) pontjának teleologikus értelmezésével kapcsolatos érvcsoportot illetően meg kell állapítani, hogy a jelen ítélet 40–43. pontjában kifejtett okok miatt el kell utasítani a Cseh Köztársaságnak az ezen ítélet 24. pontjában említett érvelését.

45 Az e tagállam által hivatkozott és a jelen ítélet 23., 25. és 26. pontjában említett érvek sem fogadhatók el.

46 Meg kell ugyanis állapítani, hogy a megtámadott ítélet 31. pontjában a Törvényszék rámutatott arra, hogy a 2004/18 irányelv 16. cikkének b) pontja egyes audiovizuális szolgáltatások esetében kizárja a közbeszerzési szerződések odaítélésére vonatkozó szabályok alkalmazását a műsorterjesztés terén annak érdekében, hogy ezen irányelv (25) preambulumbekezdésének megfelelően olyan kulturális és társadalmi jelentőségű szempontok kerüljenek figyelembevételre, amelyek miatt helytelen lenne a közbeszerzési szabályok alkalmazása. Igaz ugyan, hogy – amint arra a Cseh Köztársaság rámutat – e (25) preambulumbekezdés nem említi a műsorközvetítőket, ez a körülmény azonban nem alkalmas arra, hogy megcáfolja vagy megerősítse a Törvényszék által elfogadott értelmezést.

47 Egyébiránt, még ha a jelen ügy körülményei különböznek is a 2007. december 13-i Bayerischer Rundfunk és társai ítélet (C-337/06, EU:C:2007:786) alapjául szolgáló körülményektől, a Törvényszék a megtámadott ítélet 35–38. pontjában helyesen emlékeztetett arra, hogy ezen ítéletből, különösen annak 62. és 64. pontjából kitűnik, hogy a Bíróság – különösen az említett (25) preambulumbekezdésre tekintettel – kimondta, hogy a szolgáltatásnyújtásra irányuló közbeszerzési szerződésekről szóló irányelv alkalmazásának kizárása csak a műsorközvetítők elsődleges feladatát érintő szolgáltatásokra irányuló közbeszerzési szerződésekre vonatkozik. Ezzel szemben teljes mértékben az uniós jogi szabályok hatálya alá tartoznak azok a szolgáltatásnyújtásra irányuló közbeszerzési szerződések, amelyek nem kapcsolódnak a közszolgálati műsorközvetítők szorosabb értelemben vett közszolgálati feladatának teljesítésével összefüggő tevékenységekhez.

48 Meg kell jegyezni, hogy a 2004/18 irányelv 16. cikkének b) pontját, tekintettel annak eltérést engedő jellegére, szigorúan kell értelmezni (lásd ebben az értelemben: 2017. december 6-i Compania Naascoională de Administrare a Infrastructurii Rutiere ítélet, C-408/16, EU:C:2017:940, 45. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat). A vitatott kizárást tehát úgy kell értelmezni, hogy az kizárólag azokra a szerződésekre vonatkozik, amelyeket a műsorközvetítők ajánlatkérőként az elsődleges közszolgáltatási feladatuk ellátása érdekében ítélnek oda.

49 Ebből következik, hogy a Törvényszék nem alkalmazta tévesen a jogot, amikor a megtámadott ítélet 39. pontjában megállapította, hogy a vitatott kizárás csak azokra az ajánlatkérőkre vonatkozik, amelyek műsorközvetítők, és ezen ítélet 57. pontjában elutasította a Cseh Köztársaság által hivatkozott, ezzel ellentétes érvet.

50 Negyedszer és végül, ami a Cseh Köztársaság által hivatkozott és a jelen ítélet 27. pontjában említett azon érvcsoportot illeti, amellyel az vitatja a 2004/18 irányelv 16. cikke b) pontjának a Törvényszék által elfogadott rendszertani értelmezését, meg kell állapítani, hogy annak nem lehet helyt adni.

51 Ugyanis először is a megtámadott ítélet 59. pontjában a Törvényszék megállapította – anélkül, hogy azt a Cseh Köztársaság vitatta volna –, hogy az e 16. cikk szerinti kizárásokat az érintett szerződések tárgya, szolgáltatójuk személye, illetve mind azok tárgya, mind az ajánlatkérőjükkel

kapcsolatos feltételek alapján lehet meghatározni. Következésképpen a Törvényszék helyesen állapította meg a megtámadott ítélet 61. pontjában, hogy „semmi sem zárja ki, hogy több, [ezen] irányelv 16. cikkének ugyanazon pontjában szereplő szerződést eltérően határozzanak meg, különösen a tárgyuk, az ajánlatkérőjük vagy a szolgáltatójuk tekintetében”. A rendszertani értelmezés szerint tehát elképzelhető, hogy a 2004/18 irányelv 16. cikke b) pontjának alkalmazásában a közvetítési időre vonatkozó szerződéseket mind műsorközvetítők, mind más ajánlatkérők odaítélhetik, míg a programanyagokra vonatkozó szerződéseket a vitatott kizárás által követett célnak megfelelően csak műsorközvetítők ítélhetik oda.

52 Ezt követően meg kell állapítani, hogy – amint azt a Bizottság megállapítja – a Cseh Köztársaság nem kifogásolja a megtámadott ítélet 50. és 51. pontját, amelyek a 2004/18 irányelv 16. cikke b) pontjának rendszertani értelmezése során figyelembe veendő másik elemre vonatkoznak. Ebből következik, hogy az e rendelkezésben említett szerződések tárgyát képező szolgáltatásokra ezen irányelv – 2007. november 28-i 213/2008/EK bizottsági rendelettel (HL 2008. L 74., 1. o.) módosított változatának – IIB. melléklete 3. lábjegyzetében szereplő kizárás is alkalmazandó, amely „a műsorközvetítők által programanyagok megvételére, fejlesztésére, gyártására vagy közös gyártására vonatkozó szerződések[re] és a közvetítési időre vonatkozó szerződések[re]” vonatkozik. A 2004/18 irányelv belső koherenciájának biztosítása érdekében a vitatott kizárást és az e 3. lábjegyzet szerinti kizárást azonos hatályúnak kell tekinteni. Az említett 3. lábjegyzet szövege azonban megerősíti, hogy míg a közvetítési időre vonatkozó szerződéseket mind műsorközvetítők, mind más ajánlatkérők odaítélhetik, a programanyagokkal kapcsolatos szerződések tekintetében csak a műsorközvetítők érintettek.

53 Végül, mivel egyik fél sem vonja kétségbe a megtámadott ítélet 73. pontjának utolsó mondatában szereplő azon megállapítást, amely szerint a 2014/24 irányelv időbeli hatálya nem terjed ki a jogvita tárgyát képező tényállásra, amint azt maga a Cseh Köztársaság is hangsúlyozta a Törvényszék előtt, meg kell állapítani, hogy az ezen irányelv rendelkezéseire és az elfogadásához vezető jogalkotási eljárásra alapított érvek, mint amilyenek a jelen ítélet 18. pontjában szerepelnek, nem alkalmasak a 2004/18 irányelv 16. cikke b) pontjának a Törvényszék által a jelen ügyben elfogadott értelmezésének megkérdőjelezésére.

54 Mivel az egyetlen jogalap alátámasztására előterjesztett összes érv elutasításra került, ezt a jogalapot mint megalapozatlant el kell utasítani, és a fellebbezést el kell utasítani.

A költségekről

55 Az eljárási szabályzat 138. cikkének (1) bekezdése szerint, amely ugyanezen szabályzat 184. cikkének (1) bekezdése értelmében a fellebbezési eljárásra is alkalmazandó, a Bíróság a pervesztes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte.

56 A Cseh Köztársaságot, mivel pervesztes lett, a Bizottság kérelmének megfelelően kötelezni kell a saját költségei, valamint a Bizottság részéről felmerült költségek viselésére.

A fenti indokok alapján a Bíróság (ötödik tanács) a következőképpen határozott:

1) A Bíróság a fellebbezést elutasítja.

2) A Cseh Köztársaság saját költségein felül viseli az Európai Bizottság részéről felmerült költségeket.

Aláírások